

Kontrowersje ws. ukrywających się członków IRA

30 marca 2015

Brytyjska policja wszczęła nowe dochodzenia w sprawie sześciu pozostających na wolności aktywistów IRA, którzy podejrzewani są o jedne z najbardziej znanych ataków przeciwko Brytyjczykom. Sprawa dotyczy tzw. comfort letters, czyli zapewnień, że pozostający na wolności bojownicy IRA nie są poszukiwani przez brytyjskie władze. Jest to efektem kontrowersyjnej umowy podpisanej przez rząd Tonego Blaira z irlandzką partią Sinn Féin. Miał to być jeden z kroków na drodze do osiągnięcia trwałego pokoju. Teraz okazuje się, że część z dwustu takich dokumentów została wystawiona „przez pomyłkę” a przeciwko tym, którzy je otrzymali toczyło się postępowanie.

O dokumentach tych głośno zrobiło się w zeszłym roku, gdy nie udało się zamknąć sprawy przeciwko Johnowi Downeyowi, oskarżonemu o zamordowanie czterech brytyjskich żołnierzy w sercu Londynu. 20 czerwca 1982 roku podłożona w samochodzie bomba wybuchła podczas parady w Hyde Park w Londynie zabijając czterech kawalerzystów i raniąc 31 innych osób. Był to jeden z najgłośniejszych zamachów przeprowadzonych przez IRA „na terytorium wroga”.

John Downey otrzymał dokument, który gwarantował mu wolność, jak się dziś okazuje, przez pomyłkę. Jak wynika z dokumentów zdobytych przez The Telegraph, policjanci wierzą, że comfort letters nie chronią już dłużej podejrzanych przed oskarżeniem i sprawdzają tych, którzy je otrzymali pod kątem ewentualnych procesów. Jak na razie policja w Północnej Irlandii zajęła się sprawami sześciu osób. Dokumenty nie opisują szczegółowo danych podejrzanych ale wskazują na to, że sprawcy najbardziej znanych zamachów z czasów Troubles mogą znów stanąć przed sądem.

Jak udało się ustalić dziennikarzom, dokumenty gwarantujące wolność otrzymali m.in. sprawcy zamachów na dom towarowy Harrods w 1983 roku, w którym w wyniku eksplozji zginęło sześć osób a dziewięćdziesiąt zostało rannych, oraz zamachu w Dzień Pamięci w Enniskillen w 1987 roku, gdzie bomba umieszczona przez Tymczasową IRA zabiła jedenaście osób i raniła sześćdziesiąt trzy.

Inne sprawy, które według dziennikarzy mogą zostać objęte dochodzeniem to zamach w Regent's Park w Londynie w 1982 roku (w tym samym czasie do zamach w Hyde Park) oraz zamach na Grand Hotel w Brighton w 1984 roku, gdzie przebywała Margaret Thatcher i członkowie jej rządu (zginęło pięć osób, trzydzieści cztery zostały ranne).

Umowa o zapewnieniu wolności pozostającym w ukryciu członkom IRA i wysyłanie im comfort letters było częścią tajnych uzgodnień pomiędzy Tonym Blairem i Gerrym Adamsem z Sinn Fein. Były premier Wielkiej Brytanii był ostro krytykowany za ten ruch, jednak twierdził, on, że było to niezbędne w pchnięciu do przodu procesu pokojowego w Północnej Irlandii, który bez tego układu mógłby się załamać. Comfort letters otrzymało dwustu członków IRA. Dziś politycy i sędziowie mówią, że decyzja o takim układzie była podjęta lekkomyślnie i niezgodnie z prawem.

W zeszłym roku nie powiódł się proces Johna Downeya, właśnie ze względu na przedstawiony przez niego comfort letter, co dało adresatom takich dokumentów poczucie, że nie będą już oni ścigani. W piątek północnoirlandzka policja (PSNI) zwróciła się do posłów o nowe wskazówki dotyczące pozostających na wolności podejrzanych związanych z IRA. Przedstawiciele obecnego rządu brytyjskiego uważają, że comfort letters nie są żadną gwarancją wolności gdyż nie mają mocy prawnej. Jak na razie ustalono, że trzydzieści sześć osób otrzymało takie dokumenty przez pomyłkę. Sześć spraw na których skupiło się teraz policyjne dochodzenie ma być podobne do sprawy Johna Downeya.

W 2006 roku w poufnym liście do Gerrego Adamsa, Tony Blair napisał, że rząd pracuje nad usprawnieniem procedur dotyczących ukrywających się członków IRA. W 2007 roku policja w Północnej Irlandii rozpoczęła Operację Rapid, mającą na celu przegląd ciągle poszukiwanych ukrywających się członków grup paramilitarnych. John Downey otrzymał comfort letter na miesiąc przed ustąpieniem Tonyego Blaira ze stanowiska premiera. Policja odmówiła podania nazwisk sześciu osób wobec których prowadzone są czynności sprawdzające.

Na podstawie: telegraph.co.uk

Źródło: [Autonom](#)